

Ukážka – prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry osemročné štúdium

Rozlišujte veľké a malé písmená. Dbajte na správny pravopis v každej svojej odpovedi. Správnu odpoveď zakrúžkujte, napíšte, podčiarknite alebo doplňte. Každá otázka je hodnotená maximálne jedným bodom.

Ukážka č. 1 Júl

Júl vonia rozkvitnutými lúkami, záhradkami a čerstvými prázdninami. Zrazu je na všetko dosť času. Dozrieva ovocie. Kto má záhradu, môže mať na raňajky čerešne, na obed jahody a na večeru maliny s ríbezľami.

V júli vás iste priláka jazero či rybník. Niekedy sa zdá, akoby sa v horúcich dňoch život zastavil. Pozorujete život na brehu rybníka a zistíte, že sa tam deje viac ako na suchej zemi. Žubrienky už nenájdete, vyliahli sa z nich žabky. Niektoré zostanú pri vode, iné si počkajú na najbližší dážď a v húfoch odskáču na nové miesta. Ako keby napršali z neba.

Možno objavíte čierneho vodomila, nášho najväčšieho vodného chrobáka. Pripláva k hladine, vynorí hlavu, tykadlami načerpá vzduch a opäť sa ponorí. Keď budete ticho, možno vypláva z trstia pri brehu kačica a za ňou zástup káčatiek alebo čierna lyska s bielou lysinkou na čele.

V horúcom júli nie je ďaleko k búrke. Hovorí sa: Na Jakuba hrom do duba. Keď po prvom zahrmení nestihnete prísť domov, nezostaňte pod vysokým osamelým stromom či na vrchole kopca, aj keby tam bola autobusová zastávka. Vždy treba zísť do údolia. Najlepšie je však počúvať správy o počasí.

1. Ukážka č. 1 Júl opisuje

- A. koniec letných prázdnin.
- B. vodné živočíchy pri mori.
- C. prírodu v horúcom júli.
- D. druhy letného ovocia.

2. Doplňte na základe ukážky informáciu do nasledujúcej vety.

Náš najväčší vodný chrobák sa nazýva _____.

3. Posledný odsek ukážky je odporúčaním,

- A. ako sa správať počas búrky.
- B. ako sledovať správy o počasí.
- C. ako sa správať na autobusovej zastávke.
- D. ako sa rýchlejšie ukryť pod osamelý strom.

4. Kľúčové slová tretieho odseku sú

- A. ovocie, jahody, maliny.
- B. jazero, žabky, žubrienky.
- C. počasie, júl, búrka.
- D. vodomil, kačica, lyska.

5. V ktorej možnosti je na základe posledného odseku ukážky správne vysvetlená nasledujúca pranostika?

Hovorí sa: Na Jakuba hrom do duba.

- A. Na Jakuba bude pršať, hrmieť.
- B. Nieкто má na Jakuba zlosť.
- C. Jakub má silu ako hrom.
- D. Na Jakuba ľudia rúbu drevo.

6. V ktorej možnosti sú len zdobneniny?

- A. záhradka, žubrienka, žabka, zastávka
- B. zastávka, záhradka, lúka, búrka
- C. žabka, záhradka, káčatká, lysinka
- D. lysinka, káčatká, búrka, lyska

7. Vypíšte z ukážky pravopisne správne vlastné podstatné meno.

8. V ktorej možnosti je v slove slabikotvorné *r/r'*?

- A. vrátené
- B. zbrklo
- C. hrozila
- D. zakrútil

9. V ktorej možnosti je v slove neslabičná predpona?

- A. zhorel
- B. zaslúžil si
- C. obmýva
- D. zachránil

10. V ktorej možnosti nastáva vo všetkých slovách spodobovanie?

- A. odbyt, odchod, mačka
- B. okrúhly, cesto, tlakom
- C. vtedy, kornút, hrnček
- D. sladké, vstúpiť, odslúžiť

11. V ktorej možnosti sa uplatnilo pravidlo o rytmickom krátení?

- A. hladký
- B. hnedý
- C. spokojný
- D. miestny

12. V ktorej vete je stúpavá koncová melódia?

- A. Obchod bol zachránený.
- B. Odkedy sa používa zmrzlinový kornútik?
- C. Mal kto umývať sklenené misky?
- D. Placku upečte!

13. Vlastné podstatné meno napíšte v tvare nominatívu plurálu.

Čech –

14. K prídavnému menu napíšte jedno antonymum (opozitum).

trpký –

15. K prídavnému menu napíšte jedno synonymum.

pyšný –

16. Prídavné meno napíšte v tvare nominatívu plurálu spolu s podstatným menom.

ľudový rozprávač –

17. Doplníte do poučky vhodný jazykovedný alebo literárny pojem.

Medzi ustálené slovné spojenia patrí _____ – obrazne pomenúva alebo hodnotí určitý jav a nevyplýva z neho poučenie.

Ukážka č. 2 Jean de La Fontaine – *Bájky*

Túlavý lišiak šiel krajom a od hladu mu škvákalo v bruchu. Zrazu si všimol, že na blízkom statku sa vysoko po múre nevinič. Bol obsypaný lákavými strapcami hrozna. Ach, s akou chuťou by sa len do nich pustil!

Ale boli privysoko. Nech robil, čo robil, nedosiahol na ne.

„Sú ešte zelené,“ povedal si po chvíli. „Takže určite budú tiež strašne kyslé!“ A pobral sa preč.

A ponaučenie? Keď niečo nemôžeme mať, často sa tvárime, že o to vôbec nestojíme.

18. Ktoré slovné spojenie najlepšie vystihuje obsah Ukážky č. 2 a mohlo by byť jej názvom?

- A. *Lišiak na statku*
- B. *Lišiak a hostina*
- C. *Lišiak a hrozno*
- D. *Lišiak na prechádzke*

19. Ktorá z možností najlepšie vyjadruje ponaučenie z bájky v Ukážke č. 2?

- A. Keď sa nám nedarí, nahovárame si, že nám to neprekáža.
- B. Keď niečo nemôžeme dosiahnuť, prestaneme sa tým zaoberať.
- C. Keď sme v niečom neúspešní, tak sa o to znovu pokúsime.
- D. Keď sa nám niečo nepodarí, každému sa tým pochválime.

20. V ktorej z dvojíc slov sa nachádzajú synonymá?

- A. túlavý – lákavými
- B. nemôžeme – nestojíme
- C. kyslé – zelené
- D. vinič – hrozno

21. V ktorej možnosti sú vo všetkých slovách z Ukážky č. 2 správne doplnené *i/í, y/ý*?

- A. blízkom, vysoko, vynie
- B. blízkom, vysoko, vinie
- C. blízkom, vysoko, vinie
- D. blízkom, visoko, vinie

22. Ktorý druh vety nie je použitý v Ukážke č. 2?

- A. oznamovacia
- B. rozkazovacia
- C. opytovacia
- D. zvolacia

23. V ktorej možnosti sa nachádza podstatné meno v genitíve?

- A. na statku
- B. po múre
- C. v bruchu
- D. od hladu

24. Čo nepatrí medzi hlavné znaky bájky?

- A. V bájke vždy zvíťazí dobro nad zlom.
- B. V bájke vystupujú zvieratá a neživé predmety.
- C. Zvieratá a predmety konajú a hovoria ako ľudia.
- D. Z bájky vždy vyplýva nejaké ponaučenie.

25. Slovo *viť* použite vo vete. Môžete ho časovať. Veta musí mať minimálne 5 slov.

26. K názvu krajiny napíšte jednoslovné pomenovanie národného jazyka.

Francúzsko –

27. Ktorým vybraným slovom po *s* nahradíte podčiarknuté slovo v nasledujúcej vete?

Z reštaurácie som odchádzal dobre najedený.

28. Doplnite vhodné podstatné meno do ustáleného slovného spojenia.

Dostal sa z _____ do kaluže.

29. Doplnite chýbajúcu príponu.

Dobrá známka zo slovenského jazyka mu vyčarovala úsmev na tvár_.

30. Podčiarknite podstatné meno, ktoré do riadku nepatrí.

o sove, s mačkou, bez múch, s husami, veľryby

KONIEC TESTU!